

Людина, яка ніколи не здійснювала помилок, ніколи не пробувала зробити щось по-іншому

Альберт Ейнштейн

ЗАЛИШАЙСЯ ВДОМА, ЗАХИЩАЙ СВОЇ ПРАВА НА ВІДСТАНІ

Альона Касьян

Зважаючи на вказану постанову та дбаючи про власне здоров'я, а також здоров'я оточуючих, кожен усвідомлює, що наразі необхідно залишатися вдома. Однак що робити, якщо в цей час потрібно захистити свої права, сплатити судовий збір, подати до суду позов, заяву, скаргу, відзив, заперечення тощо, дізнатися про рух справи чи взяти участь у судовому засіданні?

Відповідь проста: **залишайся вдома та захищай свої права онлайн.**

Постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»

(зі змінами й доповненнями від 16 березня 2020 року № 215, від 25 березня 2020 року № 239, від 29 березня 2020 року № 241, від 02 квітня 2020 року № 255, від 08 квітня 2020 року № 262, від 15 квітня 2020 року № 284, від 22 квітня 2020 року № 291) на всій території України з 12 березня 2020 року до 11 травня 2020 року встановлено карантин.

Діджиталізація стала в Україні словом 2019 року за версією словника сучасної української мови та сленгу «Мислово». Вказане слово означає цифрову трансформацію, тобто зміни в усіх сферах суспільного життя, пов'язані з використанням цифрових технологій.

Судова система також не стоїть на місці. Тож пропонуємо звернути увагу на наявні електронні ресурси, які дозволяють з дому або з будь-якого іншого місця, де є інтернет, комунікувати з судовою владою.

1 СПЛАЧУЙ СУДОВИЙ ЗБІР ОНЛАЙН

Процедура сплати судового збору онлайн в Україні є доволі легкою й швидкою. Окрім сплати судового збору, онлайн також можна ознайомитися з реквізитами для зарахування коштів, розрахувати суму судового збору автоматично, сформувати квитанцію.

Алгоритм дій такий:

- 1 перейти за посиланням <https://6aa.court.gov.ua/sud4855/gromadyanam/tax/>
- 2 ознайомитися з інформаційним повідомленням щодо заповнення форми розрахункових документів, після чого перейти до таблиці для розрахунку судового збору та формування квитанції для його сплати;
- 3 вибрати пункт з таблиці для розрахунку судового збору, який відповідає змісту позовних вимог (сума судового збору розраховується автоматично);
- 4 заповнити обов'язкові поля та сформувати квитанцію або сплатити судовий збір онлайн.

ЕЛЕКТРОННИЙ СУД

Наказом ДСА України від 22 грудня 2018 року № 628 «Про проведення тестування підсистеми «Електронний суд» у місцевих та апеляційних судах» з 22 грудня 2018 року в усіх місцевих й апеляційних судах розпочато експлуатацію підсистеми «Електронний суд» у тестовому режимі.

Правове регулювання щодо використання вказаної підсистеми наведене в Розділі XI Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затвердженого рішенням Ради суддів України від 26 листопада 2010 року № 30 (у редакції рішення Ради суддів України від 02 березня 2018 року № 17 зі змінами).

Засобами підсистеми «Електронний суд» можливий обмін електронними документами між судом, фізичними особами й учасниками процесу. За допомогою зареєстрованого електронного кабінету ви можете надсилати

копії електронних документів іншим учасникам судової справи, крім випадків, коли інший учасник не має зареєстрованого електронного кабінету; подавати позовні заяви й інші, передбачені законом процесуальні документи, що подаються до суду й можуть бути предметом судового розгляду; а також отримувати судові рішення й інші електронні документи.

Також за допомогою електронного кабінету можна формувати проекти (створювати шляхом заповнення відповідних форм, редагува-

ти, долучати), підписувати й подавати до суду електронні запити, скарги, пропозиції й інші звернення, а також отримувати відповіді на них.

Окрім того, ви можете сплатити судовий збір й інші платежі онлайн засобами електронного кабінету під час формування відповідного документа.

Після успішної відправки можна відслідкувати рух і стан розгляду документа. Відомості про його доставку та реєстрацію в автоматичній системі документообігу суду й інші відомості надсилаються до електронного кабінету автора в автоматичному режимі.

Для можливості користування вказаним сервісом необхідно пройти передбачений підсистемою порядок реєстрації офіційної електронної адреси (Електронного кабінету) з обов'язковим використанням власного електронного цифрового підпису.

Здійснити реєстрацію в підсистемі й ознайомитися з покроковим алгоритмом дій щодо роботи з нею можна за посиланням <https://id.court.gov.ua/>

Шостий апеляційний адміністративний суд приймає й реєструє документи, що надійшли через підсистему «Електронний суд». Тому на нашому офіційному сайті <https://6aas.gov.ua/ua/> в «Електронних сервісах» розміщена детальна інформація про функціонування «Електронного суду».

Додатково наводимо посилання, які допоможуть в оформленні електронного цифрового підпису, не виходячи з дому:
<https://acsk.privatbank.ua/key>
<https://education.zakupki.prom.ua/yak-fizichniy-osobi-otrimati-elektronniy-tsifroviy-pidpis-etsp/>
<https://www.youtube.com/watch?v=kZj8v0Ti6Ys>

УЧАСТЬ У СУДОВИХ ЗАСІДАННЯХ З ДОМУ

3

Наказом Державної судової адміністрації України від 23 квітня 2020 року № 196 затверджено Порядок роботи з технічними засобами відеоконференцзв'язку під час судового засідання в адміністративному, цивільному та господарському процесах за участю сторін поза межами приміщення суду (далі – Порядок).

Вказаним наказом Державна судова адміністрація України уточнила, як саме можна реалізувати таке право з використанням власних технічних засобів, закріплене у відповідних положеннях Цивільного процесуального кодексу України, Господарського процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України на період дії карантину. Слід звернути увагу, що учасники судового процесу беруть участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції поза межами приміщення суду за умови наявності в суді відповідної технічної можливості. Ризики технічної неможливості участі, переривання зв'язку

тощо несе учасник справи, який подав відповідну заяву. Тож необхідно бути обачним і напередодні судового засідання попідкваліфікуватися про технічну справність своїх засобів для відеоконференції.

Окрім того, майте на увазі, що рішення про можливість підтвердження особи учасника справи, який не має електронного підпису, а також рішення про обрання системи, що буде використана для проведення судового засідання в режимі відеоконференції, ухвалюється головуючим суддею, у провадженні якого знаходиться справа.

Для участі в судовому засіданні в режимі відеоконференції знадобиться:

електронний цифровий підпис (за наявності);

паспорт або інший документ, що посвідчує особу, який доведеться показати на камеру;

власні технічні засоби.

Алгоритм дій такий:

1

попередньо зареєструватися з використанням власного електронного підпису в системі на офіційному вебпорталі судової влади за посиланням www.court.gov.ua або в інших системах, що доступні суду й учасникам судового процесу, забезпечують проведення судових засідань у режимі відеоконференцзв'язку й відповідають вимогам законодавства;

2

у разі відсутності електронного підпису (або якщо система не дозволяє реєстрацію з використанням електронного підпису), то попередньо зареєструватись у системі з використанням логіну й паролю чи за допомогою інших, передбачених обраною системою засобів реєстрації;

3

перевірити наявні технічні засоби на відповідність вимогам, наведеним у додатку 1 до Порядку;

4

не пізніше ніж за 5 днів до судового засідання подати заяву на участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції поза межами приміщення суду, зазначивши, зокрема, номер телефону й електронну адресу, яка використана для реєстрації в системі, назву системи, яка пропонується для проведення відеоконференцзв'язку (у разі використання іншого програмного забезпечення, замість розміщеного за посиланням vkz.court.gov.ua), відмітку про наявність або відсутність електронного підпису (зразок заяви наведений у додатку 2 до Порядку);

5

копію заяви в той самий строк надіслати іншим учасникам справи;

6

очікувати електронного листа або телефонного дзвінка з суду щодо технічної можливості проведення засідання в режимі відеоконференції або відсутності такої можливості;

7

у разі отримання позитивного електронного листа або телефонного дзвінка необхідно буде зайти й авторизуватися в системі за 10 хвилин до часу судового засідання; активувати технічні засоби (мікрофон, навушники, камера) і перевірити їхню працездатність шляхом тестування за допомогою системи; очікувати запрошення секретаря до участі в судовому засіданні.

Переглянути Порядок і зразок заяви про участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції поза межами приміщення суду, а також вимоги до технічних засобів можна за посиланням https://dsa.court.gov.ua/dsa/inshe/14/N_196_20

Інформація про рух справи на сайті «СУДОВА ВЛАДА УКРАЇНИ»

Наостанок згадаємо про ще одну корисну функцію — «Стан розгляду справ». Він є носієм інформації для учасників справи чи інших осіб і розміщений на сайті «Судова влада України» за посиланням

<https://court.gov.ua/fair/>

На вказаному сайті безпосередньо із системи документообігу суду автоматично розміщу-

ється достовірна й актуальна інформація про призначення судових справ до розгляду та про ухвалені судові рішення у справах.

Задавши необхідні параметри пошуку, відвідувачі сайту можуть швидко знайти необхідну їм справу, дізнатися про місце, дату й час проведення судового засідання, а також про ухвалені судові рішення.

ПРОЦЕСУАЛЬНІ СТРОКИ & КАРАНТИН

Марія Доник

З 02 квітня 2020 року набули чинності зміни до КАС України, якими процесуальні строки «направлені на карантин». Розділ VI «Прикінцеві положення» Кодексу доповнено новим пунктом 3, згідно з яким під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19):

- строки, визначені процесуальним законом, продовжуються на строк дії карантину;
- строк, який встановлює суд у своєму рішенні, не може бути меншим, ніж строк дії карантину.

Водночас правосуддя на період дії карантину не зупиняється. Тому спільна задача судів й учасників судового процесу застосовувати п. 3 прикінцевих положень КАС України таким способом, щоб, з одного боку, забезпечити кожному можливість реалізувати свої процесуальні права, а з іншого, вирішити спір у розумний строк.

Діджиталізація всіх сфер діяльності, запровадження роботи підсистеми «Електронний суд», залучення фахівців до надання професійної правничої допомоги, участь у кожній справі суб'єкта владних повноважень, визначення процесуальним законом підстав для розгляду справ у порядку письмового провадження (без учасників справи за наявними матеріалами) — усе це дає можливість здій-

снювати адміністративне судочинство в переважній кількості справ у період карантину, не створюючи небезпеку для здоров'я учасників справи, суддів і працівників апарату суду.

Водночас надважливо забезпечити права тих осіб, які не готові до споживання судових послуг за новими правилами, продиктованими поширенням COVID-19 в Україні та світі.

Отже, що ми спільно можемо зробити для досягнення поставленої мети?

У межах процесуальних строків вчиняються процесуальні дії. Встановлюються такі строки законом або судом.

Розпочнімо зі строків, які встановлюються судом. У суді апеляційної інстанції найпоширенішими строками, що встановлюються в судовому рішенні, є:

- для усунення недоліків апеляційної скарги, що залишена без руху;
 - для надання відзиву на апеляційну скаргу.
- Такі строки, зазвичай, встановлюються в чітко визначеній кількості днів, а початок їх перебігу – вказівкою на подію, що має настати.

Універсальним формулюванням, яке відповідає інтересам усіх учасників справи й одночасно враховує ймовірність продовження дії карантину, може бути таке:

«Встановити строк для усунення недоліків апеляційної скарги (надання відзиву на апеляційну скаргу) 10 днів, перебіг якого обчислюється з дня отримання копії ухвали, але не раніше дня закінчення карантину, встановленого постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 (зі змінами)».

У справах, де строк був встановлений раніше й не закінчиться на день набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» (далі – Закон), доцільно вирішувати питання про продовження строку з ініціативи суду або за

заявою учасника справи.

У випадку зі строками, що встановлені законом, усе залежить тільки від учасників справи. Вони продовжуються на строк дії карантину в силу закону та не потребуються ухвалення судом відповідного рішення.

Тобто до встановленого законом строку додається проміжок часу, протягом якого в Україні діятиме карантин.

Як же визначити цей проміжок часу в умовах, коли карантин був запроваджений з 12 березня 2020 року відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211, а відповідні зміни до Кодексу набули чинності 02 квітня 2020 року?

Незважаючи на те, що Закон був ухвалений уже після встановлення карантину, спрямованого на запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) на території України, його положення прямо вказують на те, що процесуальні строки продовжуються на весь строк його дії. Тому кількість днів, на які продовжується строк, встановлений законом, обчислюється за період з 12 березня 2020 року по дату припинення карантину.

Наприклад, встановлений законом місячний строк звернення до суду з позовом про вирішення спору, пов'язаного з проходженням публічної служби, у разі закінчення карантину 11 травня 2020 року продовжиться на 60 днів. Проте це питання стане актуальним уже після закінчення дії карантину.

Проблемним питанням, яке може виникнути в учасників судового процесу на сьогодні, є визначення дії в часі положень п. 3 прикінцевих положень КАС України.

Якщо встановлений законом строк розпочався до запровадження карантину та станом на 02 квітня 2020 року не сплинув, складнощів з його обчисленням не виникне.

Зі строками, закінчення яких припало на період з 12 березня по 02 квітня 2020 року, пропонуємо розібратися разом.

Встановлення карантину й запровадження обмежувальних заходів безумовно вплинуло на можливість реалізації процесуальних прав у встановлений законом строк. Проте саме

... продовження

собою настання таких обставин станом на 12 березня 2020 року не мало наслідком продовження відповідних строків чи зупинення їх перебігу. Закон не має зворотної дії в часі й не впливає на строки, які сплинули до 02 квітня 2020 року.

Щодо строку, який закінчився до 02 квітня 2020 року, учасник справи, відповідно до ч. 1 ст. 120 КАС України, може лише звернутися до суду із заявою про його поновлення, а суд – задовольнити її в разі визнання причин пропуску процесуального строку поважними, крім випадків неможливості поновлення відповідного строку.

Наголошуємо, що позиція Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду стосується застосування змін до Цивільного процесуального кодексу України.

Проте існує альтернативна позиція щодо поширення дії Закону на строки, закінчення яких припало на період з 12 березня по 02 квітня 2020 року, яка викладена Касаційним цивільним судом у складі Верховного Суду (<https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/928802/>). Вона полягає в тому, що Закон має зворотню дію в часі і поширюється на строки, які сплинули у період з 12 березня по 01 квітня 2020 року, адже запропоновані зміни не встановлюють нових обов'язків, не скасовують і не звужують прав учасників судового процесу, не обмежують їх використання.

Відповідно, особи не повинні подавати заяву про поновлення пропущеного строку.

Наголошуємо, що позиція Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду стосується застосування змін до Цивільного процесуального кодексу України.

Розглянемо можливість застосування такого підходу до обчислення процесуальних строків у період дії карантину на прикладі строку на апеляційне оскарження рішення суду в адміністративній справі. Рішення суду, яке складене в повному обсязі 17 лютого 2020 року, набрало законної сили 19 березня 2020 року (строк для подачі апеляційної скарги закінчився 18 березня 2020 року). В учасника судового процесу, на користь якого вирішено спір, виникло право та законне сподівання на виконання судового рішення. З 02 квітня 2020 року таке рішення не може вважатися таким, що не набрало законної сили, а строк на апеляційне оскарження – таким, що не закінчився лише з тих підстав, що набув чинності Закон.

Закон безперечно поліпшує становище особи, яка подає апеляційну скаргу, проте скасовує й звужує права інших учасників судового процесу. Це відповідно до ч. 4 ст. 3 КАС України виключає надання йому зворотної дії в часі.

Додатково наголошуємо, що строк на апеляційне оскарження, який закінчився у період з 12 березня по 01 квітня 2020 року, може бути поновлений судом за заявою скаржника. Відповідно до ч. 4 ст. 300 КАС України суд, у випадку поновлення строку на апеляційне оскарження, зупиняє дію оскаржуваного рішення в ухвалі про відкриття апеляційного провадження. Отже, КАС України встановлює правові наслідки поновлення строку на апеляційне оскарження, який був пропущений з поважних причин, чим забезпечує правову визначеність у виконанні судового рішення, яке набуло законної сили.

Учасникам справи слід мати на увазі, що після спливу встановленого законом строку в окремих випадках у суду виникає обов'язок переходити до наступної стадії розгляду справи чи ухвалювати певне рішення. У таких випадках значення мають не лише причини, які зумовили пропуск встановленого строку, а й стан розгляду справи.

Як приклад, заява про поновлення строку для підготовки відзиву на позовну заяву чи надання доказів не може бути задоволена судом незалежно від причин його пропуску, якщо у справі вже ухвалене рішення.

Натомість якщо учасник справи, у якого строк на апеляційне оскарження спливав у період з 12 березня по 02 квітня 2020 року, не встиг подати апеляційну скаргу через запровадження карантину, він має всі шанси довести суду наявність підстав для задоволення своєї заяви.

Майте на увазі: якщо для вас звернутися до суду через підсистему «Електронний суд» буденна справа або, перебуваючи на карантині, вирішили (чи умови дистанційної роботи змушують) опанувати альтернативні методи, не варто чекати закінчення строку ні встановленого законом, ні визначеного в судовому рішенні.

“ Якщо для вас звернутися до суду через підсистему «Електронний суд» буденна справа не варто чекати закінчення строку ні встановленого законом, ні визначеного в судовому рішенні. ”

Якщо відповідач у справі незначної складності подасть відзив на адміністративний позов у період дії карантину, суд матиме підстави для здійснення розгляду справи в порядку спрощеного позовного провадження без повідомлення сторін (у порядку письмового провадження); якщо скаржник усуне недоліки апеляційної скарги до закінчення граничного строку, суд вирішить питання про відкриття апеляційного провадження, не чекаючи закінчення карантину.

Саме від учасників справи залежить, наскільки швидко буде вирішений спір.

ФОП І НАЙМАННИЙ ПРАЦІВНИК В ОДНІЙ ОСОБІ: ЯК СПЛАЧУВАТИ

ЄСВ?

Пропонуємо розглянути ситуацію, коли фізична особа-підприємець (далі – ФОП) не веде діяльність і не отримує від неї доходу, та водночас є най-маним працівником, за якого роботодавець щомісяця нараховує й сплачує єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок, ЄСВ). Постає питання, чи повинна така особа сплачувати ЄСВ як підприємець?

Олена Коваленко

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464-VI), єдиний внесок – консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в обов'язковому порядку та на регулярній основі з метою забезпечення захисту у випадках, передбачених законодавством, прав застрахованих осіб на отримання страхових виплат (послуг) за діючими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Законом № 2464-VI визначено, що платниками єдиного внеску є, зокрема, фізичні особи-підприємці.

Системний аналіз норм цього Закону свідчить про те, що необхідними умовами для сплати ФОП єдиного внеску є провадження ним господарської діяльності й отримання доходу від такої діяльності, який і є базою для нарахування ЄСВ.

Саме фактичний дохід ФОП від господарської діяльності є базою для нарахування

ЄСВ, проте за будь-яких умов його розмір не може бути меншим за мінімальний страховий внесок за місяць. Водночас за відсутності бази для нарахування ЄСВ у відповідному звітному кварталі або окремому місяці звітного кварталу ФОП зобов'язаний самостійно визначити цю базу, але її розмір не може бути меншим за розмір мінімальної заробітної плати.

Отже, ФОП, який фактично не здійснює господарську діяльність і не отримує доходу, проте не здійснив державну реєстрацію припинення своєї діяльності, зобов'язаний сплачувати ЄСВ не нижче розміру мінімального страхового внеску (мінімальний страховий внесок у 2020 році становить $4723 \times 22\% = 1039,06$ грн).

Метою запровадження такого обов'язку було забезпечення підприємцям мінімального рівня соціального захисту шляхом отримання страхових виплат у майбутньому. Наприклад, до страхового стажу, який дає право на призначення пенсії, включається період, протягом якого особа сплачувала або за неї сплачувала страхові внески. Однак особи, які зареєстровані як підприємці, проте господарську

діяльність не ведуть і доходи не отримують й одночасно є найманими працівниками, звільняються від обов'язку сплачувати єдиний внесок. ЄСВ з доходу найманого працівника сплачує роботодавець. Тобто мета запровадження для ФОП обов'язку сплачувати єдиний внесок незалежно від отримання доходу досягається за рахунок його сплати роботодавцем. При цьому, така сплата повинна бути у розмірі не менше мінімального страхового внеску.

Аналогічний правовий висновок викладений Верховним Судом, зокрема, у постанові від 27.11.2019 у справі № 160/3114/19 у подальшому підтриманий у постановках від 04.12.2019 у справі № 440/2149/19 і від 23.01.2020 у справі № 480/4656/18.

Верховний Суд наголошує на тому, що інше тлумачення норм Закону щодо необхідності сплати єдиного внеску особами, які перебувають на обліку в податкових органах і заре-

єстровані як ФОП (однак госпдіяльність не здійснюють і доходи не отримують) і які одночасно перебувають у трудових відносинах, спричиняє подвійну його сплату (безпосередньо особою та роботодавцем), суперечить меті запровадженого державою консолідованого страхового внеску.

Отже, якщо ви так званий «сплячий» ФОП й одночасно найманий працівник та отримали вимогу податкового органу щодо сплати недоїмки за ЄСВ, радимо вам звернутися до суду за захистом своїх прав. Адже в разі несплати суми, визначеної у вимозі, і неоскарження її в установленний строк така вимога вважається узгодженою й податковий орган протягом 10 робочих днів з дня узгодження пред'являє її до виконання.

Зразок адміністративного позову щодо оскарження вимоги про сплату боргу (недоїмки) можна [завантажити тут](#).

Під час підготовки позовної заяви стане в нагоді така інформація

Предметна підсудність — окружний адміністративний суд.

Територіальна підсудність — адміністративний суд за зареєстрованим у встановленому законом порядку місцем проживання (перебування, знаходження) позивача або адміністративним судом за місцезнаходженням відповідача – обирає позивач.

Строк звернення до суду з позовом — 10 днів з дня надходження вимоги.

Розмір судового збору — 1 відсоток ціни позову, але не менше 840 грн 80 коп. і не більше 10510 грн 00 коп. (за умови, що адміністративний позов подається в 2020 році).

Отримати витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: <https://usr.minjust.gov.ua/ua/freesearch>

Отримати витяг з Реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування – індивідуальні відомості про застраховану особу за формою ОК-5: <https://www.kmu.gov.ua/service/dani-pro-zarplatu>

ЗРАЗОК

адміністративного позову

(Всі обставини справи та персональні дані особи вигадані)

Чернігівський окружний адміністративний суд
вул. Київська, 23, м. Чернігів, 14005

ПОЗИВАЧ: фізична особа-підприємець

Весняна Майя Максимівна

адреса: вул. Борисенка, 78, м. Ічня,

Чернігівська обл., 16700

реєстраційний номер: 7266304876

тел. (067) 945-03-17

ВІДПОВІДАЧ: Головне управління ДПС

у Чернігівській області

вул. Ремісничка, 11, м. Чернігів, 14000

Код ЄДРПОУ 43143966

тел. (0462) 652-300, (0462) 652-900

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПОЗОВ

про визнання протиправною та скасування вимоги про сплату боргу (недоїмки)

З 07 серпня 2009 року я зареєстрована як фізична особа-підприємець, що підтверджується витягом з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Я перебуваю на обліку в Головному управлінні ДПС у Чернігівській області як платник єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок).

Від Головного управління ДПС у Чернігівській області 30 березня 2020 року надійшла вимога про сплату боргу (недоїмки) від 17 березня 2020 року № Ф-13571-17, згідно з якою в мене наявна заборгованість зі сплати єдиного внеску в розмірі 18749 грн 54 коп.

Така заборгованість була нарахована Головним управлінням ДПС у Чернігівській області самостійно в розмірі мінімального страхового внеску. Така заборгованість була нарахована за 2017-2018 роки.

Я вважаю, що таке нарахування було здійснене за відсутності законних підстав, адже з 2014 року підприємницьку діяльність я не здійснюю, доходів від господарської діяльності не отримую, звітів до органів Державної податкової служби України не подаю.

Крім того, з 2014 року я працюю за трудовими договорами, а мої роботодавці сплачують за мене страхові внески.

Зокрема, з 23 квітня 2014 року я працювала у ТОВ «Неофіт» на посаді адміністратора, а з 01 червня 2018 року – в Управлінні ДВС Головного територіального управління юстиції в Чернігівській області на посаді державного виконавця.

ТОВ «Неофіт» та Управління ДВС Головного територіального управління юстиції в Чернігівській області щомісячно сплачували за мене страхові внески як найманого працівника.

На підтвердження своїх доводів надаю копію трудової книжки та витяг з Реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування – індивідуальні відомості про застраховану особу за формою ОК-5.

Правові й організаційні засади забезпечення збору й обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, умови, порядок його нарахування та сплати, повноваження органу, що здійснює його збір і ведення обліку, визначає Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

У відповідності до п. 2 ч. 1 ст. 1 вказаного Закону єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування – консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в обов'язковому порядку

та на регулярній основі з метою забезпечення захисту у випадках, передбачених законодавством, прав застрахованих осіб на отримання страхових виплат (послуг) за діючими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Платники єдиного внеску визначені у ст. 4 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Згідно з п. 4 ст. 4 вказаного Закону платниками єдиного внеску є фізичні особи-підприємці, в тому числі ті, які обрали спрощену систему оподаткування.

Єдиний внесок, згідно з п. 2 ч. 1 ст. 7 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» для платників, зазначених у пунктах 4 (крім фізичних осіб-підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування), 5 і 5-1 частини першої статті 4 цього Закону, нараховується на суму доходу (прибутку), отриманого від їх діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску на місяць. У разі якщо таким платником не отримано дохід (прибуток) у звітному кварталі або окремому місяці звітного кварталу, такий платник зобов'язаний визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої цим Законом. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

Предметом правового регулювання ст. 7 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» є визначення бази нарахування єдиного внеску.

Зазначена норма передбачає, що базою для нарахування єдиного внеску є сума доходу (прибутку), отриманого від діяльності фізичної особи-підприємця, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб. Якщо ж платник не отримував дохід (прибуток) не залежно від причин, він зобов'язаний визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску. Одночасно сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

Отже, зазначена норма права вказує на те, що фізична особа-підприємець зобов'язана сплачувати єдиний внесок незалежно від отримання прибутку в 2017—2018 роках безвідносно до причин, з яких у неї був відсутній прибуток.

Водночас прошу врахувати правову позицію Верховного Суду, що викладена в постанові від 04 грудня 2019 року у справі №440/2149/19.

За висновком Верховного Суду, що викладений у цій постанові, метою встановлення розміру мінімального страхового внеску та обов'язку сплачувати його незалежно від наявності бази для нарахування є забезпечення у передбачених законодавством випадках мінімального рівня соціального захисту осіб шляхом отримання страхових виплат (послуг) за чинними видами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Верховний Суд також зазначив, що особа, яка зареєстрована як фізична особа-підприємець, проте господарську діяльність не веде та доходи не отримує, зобов'язана сплачувати єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування не нижче розміру мінімального страхового внеску незалежно від фактичного отримання доходу лише за умови, що така особа не є найманим працівником. В іншому випадку (якщо особа є найманим працівником) така особа є застрахованою й платником єдиного внеску за неї є її роботодавець, а мета збору єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування досягається за рахунок його сплати роботодавцем.

Враховуючи, що згідно з витягом із Реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування – індивідуальні відомості про застраховану особу за формою ОК-5 протягом 2017-2018 років я була найманим працівником і

за мене сплачувалися страхові внески, додаткове нарахування єдиного внеску Головним управлінням ДПС у Чернігівській області є незаконним.

З огляду на те, що нарахування єдиного внеску за 2017-2018 роки в розмірі 18749 грн 54 коп. не відповідає вимогам закону, вимога про сплату боргу (недоїмки) від 17 березня 2020 року № Ф-13571-17 також є протиправною.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 160-161 Кодексу адміністративного судочинства України, ст.ст. 1, 4, 7 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»,

ПРОШУ:

1. Визнати протиправною та скасувати вимогу Головного управління ДПС у Чернігівській області про сплату боргу (недоїмки) від 17 березня 2020 року № Ф-13571-17;
2. Стягнути за рахунок бюджетних асигнувань Головного управління ДПС у Чернігівській області на мою користь судовий збір у розмірі 840 грн 80 коп.
3. Справу прошу розглянути без моєї участі у порядку письмового провадження.

Додатки:

1. Оригінал квитанції № 537г44 від 10 квітня 2020 року;
2. Копія про сплату боргу (недоїмки) від 17 березня 2020 року № Ф-13571-17;
3. Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;
4. Копія трудової книжки;
5. Витяг з Реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування – індивідуальні відомості про застраховану особу за формою ОК-5;
6. Адміністративний позов з додатками для відповідача.

21 квітня 2020 року

_____ М.М. Весняна

Над номером працювали:

Головний редактор – Артем Марченко;
Автори, редактори – Ірина Герасименко, Марія Доник; Олена Коваленко; Альона Касьян
Літературна редакторка – Ольга Шкіль; Дизайн і верстка – Тамара Борисова
Засновник – Шостий апеляційний адміністративний суд